

Samenstelling PE-examen

Adviseur Pensioen

WFT-VAKBEKWAAMHEID 2020

College Deskundigheid Financiële Dienstverlening

20 januari 2020, Den Haag

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Toelichting	3
1. Toelichting: Kenmerken	3
2. Toelichting: Toetsmatrijs	3
3. Toelichting: Ontwikkelingen	4
4. Toelichting: Vakbekwaamheidsbouwwerk	4
Kenmerken	5
Toetsmatrijs	6
Ontwikkelingen Basis	9
Ontwikkelingen Vermogen	12
Ontwikkelingen Pensioenverzekeringen	20

Toelichting

Financieel adviseurs die hun adviesbevoegdheid willen behouden, moeten in vastgestelde periodes succesvol PE-examen doen. De huidige periode loopt van 1 april 2019 tot 1 april 2022. Jaarlijks per 1 april worden de PE-examens aangepast op basis van de vastgestelde ontwikkelingen.

In dit document vindt u de volgende informatie over het PE-examen Adviseur Pensioen 2020: de kenmerken van het examen, de toetsmatrijs en de ontwikkelingen met bijbehorende toetstermen.

1. Toelichting: Kenmerken

In dit document vindt u onder het kopje Kenmerken meer informatie over

- de tijdsduur;
- het aantal examenvragen,
- het aantal punten dat behaald kan worden,
- de zak/slaaggrens en
- het aantal K/B-vragen en het aantal V/C-vragen.

De PE-examens bestaan uit twee onderdelen: een deel met K/B-vragen en een deel met V/C-vragen.

De K/B-vragen toetsen theoretische kennis, feitenkennis en inzicht in informatie. De K/B-vragen en de bijbehorende antwoorden zijn relatief kort. Per K/B-vraag kan maximaal 1 punt worden behaald.

De V/C-vragen toetsen bijvoorbeeld het toepassen van kennis, het oplossen van problemen, de wijze van communiceren en het verzamelen of het beoordelen van informatie. Dit onderdeel bestaat uit een aantal casussen waarin een klantsituatie wordt geschetst. Over elke casus worden één of meerdere vragen gesteld. Per V/C-vraag kunnen maximaal 2 punten worden behaald.

2. Toelichting: Toetsmatrijs

De PE-examens worden geconstrueerd aan de hand van een toetsmatrijs. De toetsmatrijs geeft aan in welke verhoudingen de verschillende modules en de onderdelen K/B en V/C in het examen terugkomen en welke ontwikkelingen hierbij horen. Hierbij is gebruik gemaakt van percentages die aangeven hoeveel procent van het totaal aantal te behalen punten gehaald kan worden per onderdeel.

De percentages die in de toetsmatrijs gebruikt worden, zijn afgerond op 5%. In werkelijkheid kunnen de verhoudingen daarom een paar procent verschillen.

De toetsmatrijs voor het PE-examen Adviseur Pensioen 2020 vindt u onder het kopje Toetsmatrijs.

3. Toelichting: Ontwikkelingen

In de PE-examens komen de relevante, actuele ontwikkelingen aan bod die van toepassing zijn op de adviespraktijk binnen de betreffende beroepskwalificatie. Deze ontwikkelingen zijn niet ouder dan drie jaar. De examens meten of u de ontwikkelingen binnen uw beroepskwalificatie uit deze periode heeft bijgehouden en of u deze kunt toepassen. De ontwikkelingen binnen de module(s) waaruit de beroepskwalificatie bestaat, vormen een integraal examen. Voor het PE-examen Adviseur Pensioen houdt dit in dat de ontwikkelingen worden getoetst vanuit de modules Basis, Vermogen en Pensioenverzekeringen.

De ontwikkelingen worden getoetst aan de hand van één of meerdere toetstermen die aan de betreffende Wft-modules zijn gekoppeld. Voor een overzicht van de eind- en toetstermen die gelden vanaf 1 april 2020 verwijzen wij u naar onze website (www.cdfd.nl/downloads).

In dit document vindt u onder de kopjes Ontwikkelingen Basis, Ontwikkelingen Vermogen en Ontwikkelingen Pensioenverzekeringen, een overzicht van alle ontwikkelingen en de bijbehorende toetstermen waarop het PE-examen Adviseur Pensioen 2020 is gebaseerd. Een ontwikkeling, die vanuit verschillende modules in de toetsmatrijs staat vermeld, wordt slechts bij uitzondering vanuit meerdere modules bevraagd.

4. Toelichting: Vakbekwaamheidsbouwwerk

Met ingang van 1 april 2019 is het vakbekwaamheidsbouwwerk aangepast. Meer informatie over deze aanpassing en de gevolgen daarvan vindt u op onze website: <https://cdfd.nl/vragen/veelgestelde-vragen>.

Kenmerken

Beroepskwalificatie	: Adviseur Pensioen
Modules	: Basis, Vermogen en Pensioenverzekeringen
Tijdsduur	: 60 minuten
Examenvragen	: 24 vragen
Punten	: 32 punten
Zak/slaaggrens	: 68% van het maximaal te behalen punten
Aantal K/B vragen	: 16 vragen (16 punten)
Aantal V/C vragen	: 8 vragen (16 punten)

Toetsmatrijs

Taxonomie code	Aandeel taxonomie code in totaalscore	Module onderdeel	Bijbehorende ontwikkelingen	Aandeel module onderdeel in totaalscore
KB	50%	Ontwikkelingen Basis	<ul style="list-style-type: none"> • BKR • DUO-financieringen • Huwelijksvermogensrecht • Identificeren met iDIN • Inkeerregeling • IPID • Kifid • Payment Services Directive (PSD) 2 • Private aanvulling WW en WGA • Schuldhulpverlening • Stijging AOW-leeftijd • Verwerking BSN 	10%
		Ontwikkelingen Vermogen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing Nationaal Regime • Aanpassing pensioenrichtleeftijd • Besluit huwelijksvermogensrecht en schenking • Essentiële-informatiedocument (Eid) • Herziening partneralimentatie • Huwelijksvermogensrecht • Jaarlijks Uniform Pensioenoverzicht (UPO) gewezen deelnemers • Oplossing lijfrente-/pensioenuitkering emigrant • Oudedagsverplichting (ODV) van de directeur-groootaandeelhouder (dga) • Pan-Europees Persoonlijk Pensioenproduct (PEPP) • Scenariobedragen in pensioenoverzichten • Uitzonderingen pensioenverrekening met WW • Verhoging tarief inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) en verlaging tarief vennootschapsbelasting • Vervallen tijdklemmen kapitaalverzekeringen • Verzamelbesluit lijfrenten • Voortzetting overgangsrecht hybride lijfrenten • Wet arbeidsmarkt in balans (Wab) • Wijzigingen inkomstenbelasting box 1 	20%

		Ontwikkelingen Pensioen- verzekeringen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing pensioenrichtleeftijd • Adequate pensioenregeling voor Payrollmedewerkers • Besluit tot wijziging van het inkooptarief voor nettopensioen • Geen bezwaarrecht verhoging pensioenleeftijd • Handreiking (CAP) inhaal en inkoop van pensioen • Informatie over producten voor de Wet verbeterde premieregeling (Wvp) sluiten onvoldoende aan bij doelgroep. • Leidraad AFM tweede pijler pensioenadvies • Ontwikkelingen in pensioencommunicatie • Redelijke termijn • Toepassing staffelbesluit pensioenen • Verzamelbesluit pensioenen • Verzamelwet Pensioenen 2019 • Wet waardeoverdracht klein pensioen 	20%
VC	50%	Ontwikkelingen Basis	<ul style="list-style-type: none"> • Huwelijksvermogensrecht • IPID • Kifid • Payment Services Directive (PSD) 2 • Schuldhulpverlening • Verwerking BSN 	5%
		Ontwikkelingen Vermogen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing pensioenrichtleeftijd • Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) • Essentiële-informatiedocument (Eid) • Herziening partneralimentatie • Huwelijksvermogensrecht • Oudedagsverplichting (ODV) van de directeur-groootaanhouder (dga) • Scenariobedragen in pensioenoverzichten • Verhoging tarief inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) en verlaging tarief vennootschapsbelasting • Vervallen tijdsklemmen kapitaalverzekeringen • Verzamelbesluit lijfrenten • Wijzigingen inkomstenbelasting box 1 	15%

		<p>Ontwikkelingen Pensioen- verzekeringen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing pensioenrichtleeftijd • Adequate pensioenregeling voor Payrollmedewerkers • Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) • Geen bezwaarrecht verhoging pensioenleeftijd • Handreiking (CAP) inhaal en inkoop van pensioen • Informatie over producten voor de Wet verbeterde premieregeling (Wvp) sluiten onvoldoende aan bij doelgroep. • Leidraad AFM tweede pijler pensioenadvies • Redelijke termijn • Toepassing staffelbesluit pensioenen • Verzamelbesluit pensioenen 	<p>30%</p>
--	--	--	--	------------

Ontwikkelingen Basis

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Basis
BKR	<p>Sinds 2017 is een aantal wijzigingen doorgevoerd bij het Bureau Krediet Registratie (BKR).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Handreiking Belangenafweging kan uitleggen; - kan benoemen wanneer een telecomkrediet wordt geregistreerd bij het BKR; - kan uitleggen hoe de consument een inzage kan doen in zijn kredietgegevens bij het BKR. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.bkr.nl/media/1203/brochureverzoektotaanpassingvanuwregistratie2019.pdf • https://www.bkr.nl/inzage-in-uw-kredietoverzicht 	1a.10; 1b.3; 1c.6; 1c.10; 1c.17
DUO-financieringen	<p>De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) heeft in 2017 een nieuwe financieringsvorm geïntroduceerd, namelijk het Levenlanglerenkrediet.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat op hoofdlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het Levenlanglerenkrediet kan omschrijven; - de voorwaarden kan benoemen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hoger-onderwijs/vraag-en-antwoord/wat-is-het-levenlanglerenkrediet 	1a.10; 1c.5; 1c.11
Huwelijksvermogensrecht	<p>Op 1 januari 2018 is de Wet beperking wettelijke gemeenschap van goederen in werking getreden. Voor stellen die zonder huwelijkse voorwaarden of partnerschapsvoorwaarden trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan, geldt sindsdien automatisch de beperkte gemeenschap van goederen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat in hoofdlijnen kan omschrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat er is gewijzigd aan het huwelijksvermogensrecht; - wat het gevolg is voor de gemeenschap van goederen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/trouwen-samenlevingscontract-en-geregistreerd-partnerschap/vraag-en-antwoord/waar-heb-ik-recht-op-als-ik-trouw-in-gemeenschap-van-goederen • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-177.html • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-178.html 	1a.4; 1c.7; 3d.2

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Basis
Identificeren met iDIN	<p>iDIN is een dienst op het gebied van online inloggen en identificeren. Klanten kunnen zich met deze dienst van banken bij andere organisaties online identificeren door de inlogmiddelen van hun eigen bank te gebruiken.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het begrip iDIN kan omschrijven; - kan aangeven wat het doel is van iDIN. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.idin.nl/ 	1a.9
Inkeerregeling	<p>Sinds 1 januari 2020 is het niet meer mogelijk om zonder boete verzwegen vermogen in Nederland vrijwillig te verbeteren (de inkeerregeling). Sinds 2018 is de inkeerregeling voor buitenlands vermogen afgeschaft.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/s_tandaard_functies/prive/contact/rechten_en_plichten_bij_de_bela_stingdienst/inkeerregeling/ 	1a.8
IPID	<p>Sinds 1 januari 2018 moeten Europese verzekeraars voor schadeverzekeringen een Insurance Product Information Document (IPID) aanbieden. Het IPID is opgesteld conform Europese regelgeving. In Nederland wordt het IPID vaak nog verzekeringskaart genoemd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en kan uitleggen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/onderwerpen/idd/ipid • https://www.afm.nl/~/_profmedia/files/onderwerpen/idd/factsheet/ipid.pdf • https://www.verzekeraars.nl/publicaties/actueel/verzekeraars-transparanter-over-afschrijving-inboedel-en-bagage 	1f.2; 1f.4; 3b.1
Kifid	<p>Het Kifid heeft op 1 juli 2018 het loket Kleinzakelijke financieringen geopend.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de uitbreiding van het klachtenbegrip kan omschrijven; - de meer sturende en actieve rol van het Kifid in de klachtenprocedure kan uitleggen; - weet wie er met welke klachten bij het loket Kleinzakelijke financieringen terecht kan. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.kifid.nl/procedure-klacht-kleinzakelijke-financiering/ 	1f.5; 3c.1

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Basis
Payment Services Directive (PSD) 2	<p>De richtlijn Payment Services Directive (PSD) 2 is in 2018 in werking getreden. De PSD 2 heeft als doel meer innovatie, meer veiligheid en meer concurrentie in het Europese betalingsverkeer.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat kan omschrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat het doel is van PSD 2; - onder welke voorwaarden derde partijen toegang kunnen krijgen tot de betaalrekening van een klant. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.betalvereniging.nl/aandachtsgebieden/maatschappij-politiek-en-wetgeving/psd2/ 	1b.4; 1b.5; 1b.11; 3d.1
Private aanvulling WW en WGA	<p>De WW-duur is in de Wet werk en zekerheid verkort van maximaal 38 tot maximaal 24 maanden. Reparatie is nu mogelijk via een speciaal daarvoor opgericht fonds, Stichting Private Aanvulling WW en WGA (SPAWW).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat kan benoemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dat deze reparatiemogelijkheid bestaat; - wie er aanspraak op kan maken. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.spaww.nl/ 	1d.7; 1d.9
Schuldhelpverlening	<p>Er is een aantal maatregelen getroffen om de positie van de mensen met problematische schulden in de schuldhelpverlening te verbeteren. Op 1 april 2017 is het Besluit breed moratorium in werking getreden. Daarnaast is de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) aangepast en heeft het Kabinet spoedmaatregelen getroffen om de periode tot de inwerkingtreding van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet te overbruggen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gevolgen van het Besluit breed moratorium voor natuurlijke personen bij schuldproblemen kan uitleggen; - in hoofdlijnen kan benoemen wat de gevolgen zijn van de aanpassing van de Wgs voor mensen in de schuldhelpverlening; - de spoedmaatregelen kan benoemen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2017/03/08/een-adempauze-om-uit-de-schuldenspiraal-te-komen • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-83.html • https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/02/13/kabinet-komt-met-spoedmaatregelen-om-mensen-met-schulden-te-helpen 	1b.1; 3b.1; 4a.2

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Basis
Stijging AOW-leeftijd	<p>In het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel is tussen het kabinet en de sociale partners afgesproken dat de AOW-leeftijd met ingang van 2020 minder snel wordt verhoogd. Dit is vastgelegd in de Wet temporisering verhoging AOW-leeftijd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling in hoofdlijnen kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35223_wet_temporiseriing_verhoging 	1d.8
Verwerking BSN	<p>In de Uitvoeringswet AVG (UAVG) wordt het BSN niet als bijzonder persoonsgegevens aangemerkt. Wel mogen de Europese lidstaten onder de AVG zelf voorwaarden stellen aan het verwerken van een nationaal identificatienummer, zoals het BSN.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet welke financiële dienstverleners het BSN wél en niet mogen verwerken; - weet in welke situaties financieel dienstverleners het BSN mogen verwerken; - weet dat er sinds 1 januari 2020 een verbod geldt voor het verwerken van het BSN in het btw-identificatienummer door de Belastingdienst; - de ontwikkeling kan toepassen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/identificatie/burgerservicenummer-bsn 	1f.39; 1f.40; 2b.1; 4a.3; 4a.5

Ontwikkelingen Vermogen

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
Aanpassing Nationaal Regime	<p>Vanwege de invoering van MiFID II per 3 januari 2018 is het Nationaal Regime per 1 april 2019 aangepast. De aanpassingen hebben betrekking op de dossiervorming (bewaartermijn), de informatieverstrekking (afhankelijk versus onafhankelijk advies, al dan niet periodieke geschiktheidsbeoordeling), het advies (geschiktheidsverklaring) en kostentransparantie (cumulatieve effect van totale kosten op het rendement).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de aanpassingen van het Nationaal Regime kent en kan toepassen in de praktijk.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-11214.html 	1a.9; 1b.16; 1d.5; 1k.5; 1m.11

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
Aanpassing pensioenrichtleeftijd	<p>Per 1 januari 2018 is de pensioenrichtleeftijd (werknemerspensioen) verhoogd naar 68 jaar.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat weet wat de gevolgen zijn van de verhoging van de pensioenrichtleeftijd voor zijn advies aan de klant over vermogensopbouw- en afbouw. Hierbij houdt de kandidaat rekening met de gevolgen als de pensioenleeftijd afwijkt van de pensioenrichtleeftijd.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-549.html • https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/va_17-012_v190104/ • https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RB-MNE:2019:1602 	1b.1; 2d.3; 3b.3
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	<p>Op 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Sindsdien geldt dezelfde privacywetgeving in de hele Europese Unie (EU).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling kent; - de gevolgen van deze ontwikkeling binnen zijn beroepskwalificatie kent; - deze ontwikkeling kan toepassen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/europese-privacywetgeving/algemene-verordening-gegevensbescherming#wat-merken-mensen-van-wie-persoonsgegevens-worden-verwerkt-van-de-avg-5577 • https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving 	4a.2; 4b.2
Besluit huwelijksvermogensrecht en schenking	<p>Bij het aangaan van huwelijksvoorwaarden, of het wijzigen daarvan, was niet altijd duidelijk of er sprake is van schenking. Daarom heeft de staatssecretaris in een besluit voor een aantal veel voorkomende gevallen aangegeven of er wel of geen sprake is van schenking.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling en de gevolgen ervan in de praktijk kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-18050.html 	1m7; 1m8

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
Essentiële-informatiedocument (Eid)	<p>In samenhang met het invoeren van de Europese verordening PRIIPS's heeft met ingang van 1 januari 2018 het Eid de financiële bijsluiter vervangen. Per 1 januari 2022 vervangt het Eid ook de Essentiële Beleggingsinformatie (Ebi).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de inhoud van het Eid kent; - weet wat het doel van het Eid is; - het Eid aan een klant kan uitleggen en toelichten; - weet wanneer en op welke wijze een EID verstrekt moet worden en bij welke producten. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-266 • https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32017R0653 	1i.4; 1k.3; 1k.5; 1l.4; 2a.4; 2g.8
Herziening partneralimentatie	<p>Per 1 januari 2020 treedt de Wet herziening partneralimentatie in werking. Hierdoor wijzigt de maximale wettelijke duur van de partneralimentatie.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent en kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/07/22/tk-wet-herziening-partneralimentatie-34-231 	1b.5; 2g.10
Huwelijksvermogensrecht	<p>Op 1 januari 2018 is de Wet beperking wettelijke gemeenschap van goederen in werking getreden. Voor stellen die zonder huwelijkse voorwaarden of partnerschapsvoorwaarden trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan, geldt sindsdien automatisch de beperkte gemeenschap van goederen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen. Hierbij gaat het uitdrukkelijk om de gevolgen van deze ontwikkeling voor de vermogenspositie van de klant.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/trouwen-samenlevingscontract-en-geregistreerd-partnerschap/vraag-en-antwoord/waar-heb-ik-recht-op-als-ik-trouw-in-gemeenschap-van-goederen • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-177.html • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-178.html 	1b.5; 1b.8; 1m.8; 2c.1; 2d.2; 2g.10; 2i.2; 3a.2

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
Jaarlijks Uniform Pensioenoverzicht (UPO) gewezen deelnemers	<p>Gewezen deelnemers moesten tot 1 januari 2019 eenmaal per vijf jaar een Uniform Pensioenoverzicht (UPO) ontvangen. Als gevolg van Europese richtlijnen (IORP II) moet de pensioenuitvoerder vanaf 1 januari 2019 gewezen deelnemers jaarlijks informeren over het pensioen. Volstaan kan worden met het jaarlijks digitaal ‘beschikbaar stellen’ van het UPO voor gewezen deelnemers via de ‘Mijn-omgeving’ van de pensioenuitvoerder, mits het UPO eens in de vijf jaar ‘verstrekkt’ wordt. Bij het eens in de vijf jaar ‘verstrekken’ van het UPO zal er actief op moeten worden gewezen dat het UPO op de ‘Mijn-omgeving’ is geplaatst, ofwel het UPO per post naar het huisadres moeten worden gestuurd. Pensioenuitvoerders zonder ‘Mijn-omgeving’ kunnen niet van de geboden mogelijkheid tot jaarlijks ‘beschikbaar stellen’ gebruik maken en zullen jaarlijks een UPO moeten verstrekken.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-515.html 	1b.1; 1b.8
Oplossing lijfrente-/pensioenuitkering emigrant	<p>Bij de aankoop van een periodieke uitkering met expirerend lijfrentekapitaal kunnen zich complicaties voordoen als de klant op het moment van aankoop in het buitenland woont. Dat heeft te maken met het standpunt dat tot voor kort werd ingenomen door De Nederlandsche Bank (DNB) dat er dan sprake is van een nieuwe overeenkomst. Deze nieuwe overeenkomst valt onder het toezicht in het woonland van de emigrant. Verzekeraars werkten meestal niet mee aan het uitvoeren ervan. Op 8 maart 2018 heeft Het Verbond van Verzekeraars in een circulaire een oplossing hiervoor gepubliceerd in samenwerking met DNB, het ministerie van Financiën en de Belastingdienst. De oplossing is dat de periodieke uitkering onder bepaalde voorwaarden gezien wordt als voortzetting van de bestaande overeenkomst.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen in de praktijk.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.verzekeraars.nl/media/4685/lijfrente-buitenland-mrt2018.pdf 	1o.1; 1o.2

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
Oudedagsverplichting (ODV) van de directeur-grootaandeelhouder (dga)	<p>Een directeur-grootaandeelhouder (dga) die tot uiterlijk medio 2017 een pensioen in eigen beheer had opgebouwd, kon dit pensioen tot 2020 omzetten in een oudedagsverplichting (ODV). Deze ODV kan in de vennootschap worden aangehouden. In dat geval gelden specifieke voorwaarden met betrekking tot de ingangsdatum, looptijd en het vaststellen van de hoogte van de uitkering. De ODV kan ook worden omgezet in een bancaire of verzekerde lijfrente. In dat geval gelden de reguliere voorwaarden.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent en kan toepassen. Als een dga de ODV in de vennootschap heeft én daarbij meer wil weten over bijvoorbeeld de gevolgen voor de ODV bij het beëindigen van zijn onderneming, een huwelijk, een echtscheiding of een overlijden, verwijst de adviseur Vermogen de dga door naar een expert.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://wetten.overheid.nl/BWBR0002471/2019-01-01#HoofdstukVIII_Artikel38p • https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/va_18-004_v190111/ 	1c.4; 2h.1; 3b.1; 3b.5; 3c.3; 3d.2
Pan-Europees Persoonlijk Pensioenproduct (PEPP)	<p>Op 14 augustus 2019 is een Europese verordening in werking getreden die het aanbieden van het pan-Europees Persoonlijk Pensioenproduct (PEPP) vanaf 15 augustus 2020 mogelijk maakt.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het doel van de ontwikkeling kent; - de uitgangspunten van de ontwikkeling kent. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions/personal-pension-products_en • https://www.eerstekamer.nl/eu/documenteu/2019/1238_verordening_inzake_een_pan/f=/v144nfj22cnn.pdf/detail/nl/MEMO_19_1993 	1m.1
Scenariobedragen in pensioenoverzichten	<p>Vanaf september 2019 is www.mijnpensioenoverzicht.nl uitgebreid met drie scenariobedragen voor de totale oudedagvoorziening (werknemerspensioen en AOW). Op de UPO's 2020 moeten deze scenario's voor het eerst zijn opgenomen. Daarnaast moet het nieuwe UPO informatie bevatten over de te betalen premie en kosten.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet welke aanpassingen plaatsvinden en wat het doel ervan is; - deze bedragen kan interpreteren en uitleggen aan een klant; - weet welke rekenmethodes gehanteerd worden om de scenariobedragen te berekenen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/05/31/kamerbrief-stand-van-zaken-pensioencommunicatie 	1b.1; 1b.8; 2a.4; 2d.3

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
Uitzonderingen pensioenverrekening met WW	<p>De hoofdregel is dat een pensioenuitkering wordt gekort op een WW-uitkering. Hierop gold tot 1 mei 2018 een aantal uitzonderingsituaties. Per 1 mei 2018 zijn hier twee uitzonderingsituaties aan toegevoegd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de uitzonderingsituaties kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29544-829.html 	1b.4; 1b.9
Verhoging tarief inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) en verlaging tarief vennootschapsbelasting	<p>Vanaf 2020 wordt het box 2-tarief (inkomen uit aanmerkelijk belang) stapsgewijs verhoogd. Daar staat tegenover dat het tarief van de vennootschapsbelasting stapsgewijs wordt verlaagd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent en de gevolgen ervan kan toepassen (berekenen).</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-504.html • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35302-6.html 	1c.3; 1c.6; 1m.2; 2d.2; 2g.5
Vervallen tijdsklemmen kapitaalverzekeringen	<p>Per 1 april 2017 zijn de tijdsklemmen voor de Kapitaalverzekering Eigen Woning (KEW), Spaarrekening Eigen Woning (SEW) en Beleggingsrekening Eigen Woning (BEW) vervallen. Aanvullend hierop geldt het besluit van 15 mei 2017 en de publicatie van juli 2018 'Vragen en antwoorden over gewijzigd fiscaal beleid en wetgeving met betrekking tot de KEW, SEW, BEW, en BHW-kapitaalverzekering per 1 januari 2013, 1 januari 2017, 1 april 2017 en 1 januari 2018' van de Belastingdienst.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent en deze kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-91.html • https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/vrag_an_tw_overgangreg_ib8051z7fd.pdf 	1m.1; 1o.1; 1o.2; 2g.2; 2g.5; 3d.2

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
Verzamelbesluit lijfrenten	<p>Op 31 mei 2019 is het Verzamelbesluit lijfrenten gepubliceerd. Het besluit bevat een aantal relevante goedkeuringen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de relevante goedkeuringen kent en kan toepassen.</p> <p>Dit zijn de goedkeuringen over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fiscaal geruisloze terugstorting van te veel betaalde lijfrentepremie of -inleg; - Afkoop van alimentatieverplichting in de vorm van een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht; - Verrekening van pensioenrechten in de vorm van een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht; - Herstel (foutieve) overboeking naar lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht; - Voorwaarden voor vrijstelling revisierente bij nagekomen bedragen en restsaldi; - Heffing na een overschrijding wettelijke termijn bij Pre Brede Herwaarderingslijfrenten. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-30558.html 	1b.5; 1b.10; 1m.1; 1m.6; 1n.1; 1n.2; 1o.1; 1o.2; 2g.10; 2h.1
Voortzetting overgangsrecht hybride lijfrenten	<p>Op 31 december 2020 eindigt het overgangsrecht voor op 2001 bestaande saldolijfrenten. Conform Belastingplan 2020 blijft het overgangsrecht voor hybride lijfrenten (lijfrenten waarbij de premie deels wel en deels niet in aftrek konden worden gebracht) ongewijzigd. Daarmee vervalt ook de afrekenverplichting voor dat moment.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent en kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingplan/belastingplanstukken 	1m.1; 1m.6
Wet arbeidsmarkt in balans (Wab)	<p>Per 1 januari 2020 treedt het grootste deel van de Wet arbeidsmarkt in balans (Wab) in werking. Hierdoor wijzigt onder andere de opbouw van de transitievergoeding.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat weet hoe de opbouw van de transitievergoeding plaatsvindt na inwerkingtreding van de Wab en deze kennis kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://wetten.overheid.nl/BWBR0042307/2019-06-20 	1b.4; 1m.9

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
<p>Wijzigingen inkomstenbelasting box 1</p>	<p>Conform de Belastingplannen 2019 en 2020 vinden vanaf 2020 een aantal wijzigingen plaats in box 1 van de inkomstenbelasting. Er wordt een tweeschijvenstelsel ingevoerd, de zelfstandigenaftrek wordt tot 2028 stapsgewijs verlaagd en het maximale belastingvoordeel over een aantal aftrekposten (grondslagverminderende posten) wordt tot 2023 stapsgewijs beperkt.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent en de gevolgen ervan kan toepassen (berekenen). Het gaat met name om de impact op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het netto besteedbaar inkomen van IB-ondernemers; - bestaande afspraken over de hoogte van alimentatie als de alimentatiebetaler een relatief hoog inkomen heeft. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingplan/documenten/kamerstukken/2018/09/18/belastingplan-2019 • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingplan/belastingplanstukken 	<p>1m.2; 2d.1; 2d.2</p>

Ontwikkelingen Pensioenverzekeringen

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Pensioen- verzekeringen
Aanpassing pensioenrichtleeftijd	<p>Per 1 januari 2018 is de pensioenrichtleeftijd (werknemerspensioen) verhoogd naar 68 jaar. Per 3 juli 2019 is de temporisering van de verhoging van de AOW leeftijd ingevoerd welke ook effect heeft op de wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet wat de consequenties zijn van de aanpassing van de pensioenrichtleeftijd en/of het handhaven van een afwijkende pensioenleeftijd in nieuwe en bestaande pensioenregelingen; - weet wat de consequenties zijn van de arbeidsovereenkomst/cao bepalingen inzake doorwerken na de AOW-gerechtigde leeftijd in combinatie met de verhoogde pensioenrichtleeftijd. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-549.html • https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/va_17-012_v190104/ • https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RB-MNE:2019:1602 • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2019-246.html 	1h.3; 2j.5
Adequate pensioenregeling voor Payrollmedewerkers	<p>Payrollmedewerkers moeten vanaf 2021 pensioenrechten krijgen die gelijk zijn aan die van de medewerkers in vaste dienst bij de opdrachtgever of het payrollbedrijf treft onder voorwaarden een eigen pensioenregeling.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de effecten van deze ontwikkeling op payrollbedrijven en payrollmedewerkers kent en kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/arbeidsovereenkomst-en-cao/vraag-en-antwoord/welke-arbeidsvoorwaarden-heb-ik-als-uitzendkracht 	1c.4; 1c.10; 1g.8; 3d.2

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Pensioen- verzekeringen
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	<p>Op 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Sindsdien geldt dezelfde privacywetgeving in de hele Europese Unie (EU).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling kent; - de gevolgen van deze ontwikkeling binnen zijn beroepskwalificatie kent; - deze ontwikkeling kan toepassen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/europese-privacywetgeving/algemene-verordening-gegevensbescherming#wat-merken-mensen-van-wie-persoonsgegevens-worden-verwerkt-van-de-avg-5577 • https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving 	4a.2
Besluit tot wijziging van het inkooptarief voor nettopensioen	<p>Op 9 januari 2018 is met terugwerkende kracht (ingangsdatum 1 september 2016) een besluit in werking getreden voor het inkooptarief dat een pensioenfonds moet hanteren bij de omzetting van het kapitaal dat is opgebouwd in een regeling voor nettopensioen in een (aanspraak op) een periodieke uitkering bij dit pensioenfonds.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-4.html 	1h.3
Geen bezwaarrecht verhoging pensioenleeftijd	<p>Deelnemers met opgebouwde aanspraken hebben geen bezwaarrecht meer bij interne collectieve waardeoverdracht in verband met herrekening van het opgebouwd pensioen naar de nieuwe wettelijke pensioenrichtleeftijd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-27.html • https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0020809&hoofdstuk=4&paragraaf=4.3&artikel=83&z=2019-01-13&g=2019-01-13 	1a.1; 1h.9; 1h.13; 1i.1; 2g.3; 2j.5

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Pensioen- verzekeringen
<p>Handreiking (CAP) inhaal en inkoop van pensioen</p>	<p>De wijze waarop de fiscale ruimte om pensioen in te halen en in te kopen moet worden vastgesteld volgens de Belastingdienst (CAP) is uitgebreid. Het is nu ook toegestaan om de inhaalruimte bij een beschikbare-premieregeling op vereenvoudigde wijze vast te stellen, indien de pensioenopbouw over de gehele diensttijd is gebaseerd op een beschikbare-premieregeling. Hiernaast moet nu bij het vaststellen van de inkoop- en inhaalruimte rekening zijn gehouden met reeds opgebouwd netto pensioen en netto lijfrente.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de uitgangspunten van de mogelijkheden van inhaal- en inkoopruimte kent, kan toepassen en vaststellen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/handreiking-inhaal-en-inkoop-van-pensioen-versie-4-juni-2019/ 	<p>1g.13; 1i.10; 1j.20; 2g.5; 2j.5</p>
<p>Informatie over producten voor de Wet verbeterde premieregeling (Wvp) sluit onvoldoende aan bij doelgroep.</p>	<p>Per 1 september 2016 is de Wet verbeterde premieregeling (Wvp) ingevoerd. Hierdoor heeft een deelnemer aan een pensioenregeling op basis van een kapitaal- of premieovereenkomst het recht om het pensioenkapitaal in de uitkeringsfase (deels) te beleggen. Bij het bieden van de keuze tussen vast en variabel moeten pensioenuitvoerders deelnemers relevante informatie geven over de gevolgen en risico's van beide mogelijkheden.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gevolgen en risico's kent die verband houden met het voorbereiden op doorbeleggen in de opbouwfase en het aankopen van een variabele pensioenuitkering (in plaats van een vaste pensioenuitkering) in de uitkeringsfase; - weet onder welke voorwaarden een pensioengerechtigde met een kapitaal- of premieovereenkomst sinds de invoering van de Wvp mag shoppen met zijn pensioenkapitaal; - de ontwikkelingen in de markt kent; - de verschillen in producten kan aanduiden en uitleggen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.afm.nl/nl/nl/professionals/doelgroepen/pensioenuitvoerders/wet-verbeterde-premieregelingen 	<p>1f.5; 1g.14; 1h.1; 1h.3; 2e.4; 2g.1; 2g.4</p>
<p>Leidraad AFM tweede pijler pensioenadvies</p>	<p>De leidraad geeft een geactualiseerd beeld van de taken van de pensioenadviseur.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat weet wat zijn taken zijn bij het opzetten en beheren van een pensioenregeling.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.afm.nl/nl-nl/nieuws/2018/aug/nieuwe-leidraad-tweede-pijler-pensioenadvies 	<p>1a.2; 3d.2</p>

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Pensioen- verzekeringen
Ontwikkelingen in pensioencommunicatie	<p>De Wet pensioencommunicatie is bedoeld voor een beter en realistischer inzicht in de pensioenresultaten. Per 2019 moeten pensioenbedragen in drie scenario's worden gecommuniceerd. Tevens is de uniforme rekenmethodiek ingevoerd sinds 2019.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet welke aanpassingen plaatsvinden en wat het doel ervan is; - deze bedragen kan interpreteren en uitleggen aan een klant; - weet welke rekenmethodes gehanteerd worden om de scenariobedragen te berekenen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/05/31/kamerbrief-stand-van-zaken-pensioencommunicatie 	1c.5; 1f.2; 1h.1
Redelijke termijn	<p>Voor de invulling van het begrip redelijke termijn na de overeengekomen expiratie- of deblokkeringsdatum van de polis is het nodig een onderscheid te maken tussen de situatie bij leven en de situatie bij overlijden. Voor beide situaties is helder hoe de invulling van de redelijke termijn eruitziet.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat weet wat de consequenties zijn van de invulling van de redelijke termijn voor de pensioengerechtigde.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/va-10-001-redelijke-termijn-voor-de-aankoop-van-een-recht-op-pensioen-of-stamrechtuitkeringen-bij-expiratie-of-deblokkering-d-d-200619/ 	1g.5; 1g.13; 3e.1; 3g.1
Toepassing staffelbesluit pensioenen	<p>De momenten waarop een eventtoets dient plaats te vinden, zijn ingeperkt. Daarnaast mag, als uit de eventtoets blijkt dat te veel premie is betaald, deze overwaarde ook aan de (voormalige) werkgever worden uitgekeerd. Tot slot mag ook een PPI onder voorwaarden de kostprijsstaffel toepassen in de opbouwfase.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de uitgangspunten van het staffelbesluit kent en kan toepassen; - weet welke uitvoerders de kostprijsstaffel mogen hanteren. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-68652.html 	1h.1; 1h.3; 2g.5; 2j.3

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Pensioen- verzekeringen
Verzamelbesluit pensioenen	<p>Besluit van 11 december 2018 (werkend 29-12-2018):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vrijwillige voortzetting van de pensioenopbouw door een IB-ondernemer of resultaatgenieter na beëindiging van de arbeidsverhouding op grond waarvan werd deelgenomen aan een bedrijfstak- of beroepspensioenregeling en de daaraan inherente voorwaarden (onderdeel 2. 3.2); 2. Goedkeuring met betrekking tot de indexatie van het pensioengevend inkomen van een IB-ondernemer of resultaatgenieter in geval van arbeidsongeschiktheid (onderdeel 3.5) 3. Vier nieuwe aanwijzingen voor (premievrije) voortzetting van de pensioenopbouw na onvrijwillig ontslag wegens arbeidsongeschiktheid onderdeel 8.2). <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet welke aanpassingen dit betreft; - weet welke gevolgen van die aanpassingen van belang zijn voor de pensioenuitvoerder, de werkgever, actieve-, en niet actieve deelnemer. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-68653.html 	1g.1; 1g.10; 1g.13; 3f.3
Verzamelwet Pensioenen 2019	<p>Er zijn maatregelen genomen ter verbetering van de pensioenwetgeving.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat weet welke aanpassingen dit betreft en welke gevolgen daarvan van belang zijn voor de werkgever, de actieve-, en de niet actieve deelnemer.</p> <p>Er zijn wijzigingen op onder andere de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - waardeoverdracht; - overbruggingspensioen; - versterken medezeggenschap bij kleine ondernemingen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35015_verzamelwet_pensioenen_2019 	1g.4; 1g.6; 1h.13
Wet waardeoverdracht klein pensioen	<p>Vanaf 1 januari 2019 hebben pensioenuitvoerders het recht om kleine pensioenen ‘automatisch’ over te dragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. Afkoop van klein pensioen is onder voorwaarden mogelijk.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling kent; - de gevolgen ervan kent; - de gevolgen kan toelichten. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/34765_wet_waardeoverdracht_klein 	1h.4; 1g.4

*Dit samenstellingsdocument is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Het CDFD aanvaardt geen aansprakelijkheid voor foutieve of onvolledige informatie. De verstrekte informatie is uitsluitend indicatief en kan op ieder moment zonder verdere aankondiging worden gewijzigd.